

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

Л.Н.ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
ЕВРАЗИЙСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ Л.Н.ГУМИЛЕВА
L.N. GUMILYOV EURASIAN NATIONAL UNIVERSITY

**«ЦИФРЛАНДЫРУ ЖАҒДАЙЫНДА ЗАМАНАУИ ТУРИСТІК
ИНДУСТРИЯНЫҢ ДАМУЫНЫҢ НЕГІЗГІ ТЕНДЕНЦИЯЛАРЫ МЕН
ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ»**

**экономика ғылымдарының докторы, профессор
СҰРАҒАНОВА САЙРАН ҚАБДРАХМАНҚЫЗЫН
еске алуға арналған халықаралық ғылыми конференциясының
ЕҢБЕКТЕР ЖИНАҒЫ
23 ақпан 2018ж.**

**СБОРНИК ТРУДОВ
международной научной конференции
«ОСНОВНЫЕ ТЕНДЕНЦИИ И ОСОБЕННОСТИ РАЗВИТИЯ
СОВРЕМЕННОЙ ТУРИСТСКОЙ ИНДУСТРИИ В УСЛОВИЯХ
ЦИФРОВИЗАЦИИ»,
посвященной памяти доктора экономических наук, профессора
СУРАГАНОВОЙ САЙРАН КАБДРАХМАНОВНЫ
23 февраля 2018г.**

**PROCEEDINGS
of the international scientific conference
«THE MAIN TRENDS AND FEATURES OF THE MODERN TOURIST
INDUSTRY DEVELOPMENT IN THE CONTEXT OF DIGITALIZATION»,
dedicated to the memory of
Doctor of Economic Sciences, Professor
SURAGANOVA SAYRAN KABDRAHMANOVNA
23 February 2018**

Астана, Қазақстан
Астана, Казахстан
Astana, Kazakhstan

УДК 379.8(063)
ББК 75.81
Ц 71

Редакционная коллегия:

Декан экономического факультета, д.э.н., профессор Макыш С.Б.,
Заместитель декана, к.э.н., доцент Тажикенова С.К.,
Заведующий кафедрой «Менеджмент» д.э.н., профессор Толысбаев Б.С.
Заведующий кафедрой «Экономика» д.э.н., профессор Майдырова А.Б.,
Заведующий кафедрой «Туризм» к.э.н., доцент Дуйсембаев А.А.,
Доцент кафедры «Туризм», к.э.н., Мусина К.П.,
Старший преподаватель кафедры «Туризм», доктор PhD Агыбетова Р.Е.
Старший преподаватель кафедры «Туризм», магистр туризма Гиззатжанова А.Г.

Цифрландыру жағдайында заманауи туристік индустрияның дамуының негізгі тенденциялары мен ерекшеліктері: Халық ғыл. конф. еңбектер жинағы. – Астана: Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, 2018.

Основные тенденции и особенности развития современной туристской индустрии в условиях цифровизации: Сб. материалов межд. науч. конф. – Астана: Евразийский национальный университет им. Л.Н. Гумилева, 2018.

Proceedings of the international scientific conference **The main trends and features of the modern tourist industry development in the context of digitalization.** Astana, L.N.Gumilyov Eurasian National University, 2018.

ISBN 978-9965-31-984-6

Халықаралық ғылыми конференциясының еңбек жинағында цифрландыру жағдайындағы қазіргі заманғы туристік индустрияның негізгі үрдістері мен ерекшеліктеріне қатысты өзекті мәселелер қарастырылған.

В сборнике материалов международной научной конференции рассмотрены актуальные вопросы касательно основных тенденций и особенностей развития современной туристской индустрии в условиях цифровизации

The collection of materials on the international scientific conference considers important issues regarding the main trends and features of the modern tourist industry in the context of digitalization

УДК 379.8(063)
ББК 75.81
Ц 71

ISBN 978-9965-31-984-6

© Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, 2018

© Евразийский Национальный университет им. Л.Н. Гумилева, 2018

© L.N. Gumilyov Eurasian National University, 2018

Ұлы Адам, Дос, Ұстаз

2016 жылдың 7 қарашасында 68 жасында өмірден экономика ғылымының докторы, профессор Сұрағанова Сайран Қабдрахманқызы өмірден озды.

Сайран Қабдрахманқызы 30 жылдан аса жыл елдің жоғары оқу орындарында педагогикалық қызметпен айналысты. Ы.Алтынсарин атындағы білім академиясының корреспондент –мүшесі, Ресей Федерациясының Халықаралық ғылым және практикалық өндірісті ұйымдастыру академиясының мүшесі.

Сайран Қабдрахманқызы он жыл бойы Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің негізін қалаушысы және жетекшісі болды. Университетте жұмыс істеу кезінде ашылған экономика факультетінің барлық мамандықтар бойынша оқу жоспарлары мен мемлекеттік білім беру стандарттарын әзірледі.

С.Қ. Сұрағанова нағыз патриот және ірі қоғамдық қайраткер бола отырып, көптеген маңызды жобаларға қатысты. ҚР Мәжіліс Парламентінің жұмыс тобының мүшесі бола отырып, Сайран Қабдрахманқызы біршама комиссиялар құрамында жұмыс істеді. Белсенді азаматтық тұғырды ала отырып, С.Қ.Сұрағанова «Халықты еңбекпен қамту сұрақтары бойынша Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне өзгерістер мен қосымшаларды енгізу туралы» заңнаманы дайындауға қатысты. ҚР еңбек және әлеуметтік қорғау Министрлігінің, ҚР туризм және спорт Министрлігінің, ҚР білім және ғылым Министрлігінің, ҚР ауыл шаруашылық Министрлігінің жұмыс топтарында белсенді қызмет атқарды, ҚР білім және ғылым Министрлігінің жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру құжаттарын нострафикациялау бойынша комиссия мүшесі болды.

Сайран Қабдрахманқызы әкімшілік қызметті оқытушылық қызметпен бірге атқара отырып, ғылыми зерттеулер де жүргізді. Ол Қазақстанның Солтүстік аймақтарына тән, енгізу сипаттағы бірнеше ұсыныстар жасады, 150 -ге тарта ғылыми еңбектері, соның ішінде 17 монография, 10 оқу құралы мен оқулықтары шығарылды.

С.Қ. Сұрағанова «2006 жылдың Үздік оқытушысы», «2011 жылдың Үздік оқытушысы» гранттарының иегері, «Еуразия мақтанышы-2008» конкурсының лауреаты болды. ҚР білім Министрлігінің «ҚР білім берудің Құрметті қызметкері» төс белгісімен, «Астанаға 10 жыл» мемлекеттік марапатымен, сол сияқты ҚР білім және ғылым Министрлігінің бірнеше құрмет грамоталарымен нағратталды.

2005 жылдан бастап «Туризм» кафедрасына жетекшілік етті, ол «Туризм» мамандығының магистратурасын (2009 ж.) және PhD докторантурасын (2010 ж.) ашты.

С.Қ. Сұрағанованың жетекшілігімен 3 ғылым докторы және 20 аса ғылым кандидаттары дайындалды, оның 5-і экономика факультетінің оқытушылары, магистранттары.

Сайран Қабдрахманқызы өмірінің соңғы күніне дейін жоғары жұмысқабілеттілігін сақтады. Жұмысбастылығына қарамай ол әр уақытта өз ұжымына және студенттеріне ықыласты, көмек қолын ұсына білетін адам болатын. Ол ешуақытта өзгерістен қорықпайтын, әр уақытта заман талабына сай жаңалықты қабылдайтын, өз отбасы, туыстары мен достары арасында беделді тұлға бола білді.

Біз Сайран Қабдрахманқызын Ұлы Адам, Дос, Ұстаз ретінде танымыз.

С.Қ. Сұрағанованың жоғары марапаты ретінде- оның еңбектерінің беделі, оны танитын адамдардың махаббатымен және оны жылы лебізбен еске алуы деуге болады.

Великий Человек, Друг, Учитель

7 октября 2016 года на 68-м году жизни ушла из жизни доктор экономических наук, профессор Сураганова Сайран Кабдрахмановна.

Более 30 лет Сайран Кабдрахмановна осуществляла педагогическую деятельность в высших учебных заведениях страны. Являлась членом-корреспондентом Академии образования им. Ы. Алтынсарина, действительным членом Международной академии науки и практики организации производства Российской Федерации.

Сайран Кабдрахмановна была одним из основателей и бессменным руководителем экономического факультета ЕНУ им. Л.Н. Гумилева на протяжении десяти лет. За годы работы в университете осуществляла деятельность по разработке учебных планов и государственных образовательных стандартов по всем специальностям,

открытым на экономическом факультете.

Настоящий патриот и крупный общественный деятель С.К. Сураганова принимала активное участие во многих важных проектах. Будучи членом рабочей группы Мажилиса Парламента РК, Сайран Кабдрахмановна входила в состав ряда комиссий. Занимая активную гражданскую позицию, С.К. Сураганова участвовала в подготовке законопроекта «О внесении изменений и дополнений в некоторые законодательные акты Республики Казахстан по вопросам занятости населения». Принимала активное участие в рабочих группах Министерства труда и социальной защиты РК, Министерства туризма и спорта РК, Министерства образования и науки РК, Министерства сельского хозяйства РК, являлась членом комиссии по нострификации документов высшего и послевузовского образования МОН РК.

Совмещая административную работу с преподавательской деятельностью, Сайран Кабдрахмановна занималась научными исследованиями. Ею издан ряд рекомендаций, имеющих внедренческий характер для Северных регионов Казахстана, опубликовано порядка 150 научных трудов, в том числе 17 монографий, 10 учебных пособий и учебников.

С.К. Сураганова являлась обладателем гранта «Лучший преподаватель 2006 года», «Лучший преподаватель 2011 года», лауреатом конкурса «Еуразия мақтанышы - 2008». Она была награждена нагрудным знаком Министерства образования РК «Почетный работник образования РК», государственной наградой «10 жыл Астана», а также отмечена рядом почетных грамот Министерства образования и науки РК.

С 2005 года Сайран Кабдрамановна заведовала кафедрой «Туризм», в 2009 году ею была открыта магистратура, а в 2010 году она открыла PhD докторантуру по специальности «Туризм». Под руководством С.К. Сурагановой подготовлены 3 доктора и более 20 кандидатов экономических наук, среди которых 5 преподавателей экономического факультета, а также магистранты. До последних дней Сайран Кабдрахмановна сохраняла колоссальную работоспособность. Несмотря на свою занятость, она всегда оставалась внимательным и отзывчивым человеком по отношению к своим многочисленным коллегам и ученикам. Она не боялась меняться, идти в ногу со временем и, при этом, оставалась верной себе, своей семье и друзьям.

В лице Сайран Кабдрахмановны мы потеряли великого Человека, Друга, Учителя.

Высшей наградой С.К. Сурагановой навсегда будет непоколебимый авторитет ее трудов, искренняя любовь и светлая память знавших её людей.

Great Person, Friend, Teacher

On October 7, 2016, at the 68th year of her life, Doctor of Economics, Professor Suranova Sairan Kabdrakhmanovna passed away.

For more than 30 years, Sairan Kabdrakhmanovna had taught at higher educational institutions of the country. She was a corresponding member of the Academy of Education named after S. Altynsarin, an active member of the International Academy of Science and Practice for Production Organization of the Russian Federation.

Sairan Kabdrakhmanovna was one of the founders and the permanent head of the Economics Faculty of the L.N. Gumilyov Eurasian National University for ten years. Over the years of work at the university, she was engaged in the development of curricula and state educational standards in all specialties, opened at the Faculty of Economics.

A true patriot and a prominent public person S.K. Suraganova took an active part in many important projects.

Being a member of the working group of the Majilis at the Parliament of the RK, Sairan Kabdrakhmanovna participated in the work of a number of commissions. Taking an active civil position, S.K. Suraganova participated in the preparation of the draft law "On Amendments and Additions to Certain Legislative Acts of the Republic of Kazakhstan on Employment Issues". She took an active part in the working groups of the Ministry of Labor and Social Protection of the Republic of Kazakhstan, Ministry of Tourism and Sports of the RK, Ministry of Education and Science of the Republic of Kazakhstan, Ministry of Agriculture of the Republic of Kazakhstan, was a member of the commission for the nostrification of documents of higher and postgraduate education of the Ministry of Education and Science of the Republic of Kazakhstan.

Combining administrative work with teaching, Sairan Kabdrakhmanovna was involved in scientific research. She issued a number of recommendations that have an innovative character for the Northern regions of Kazakhstan, published about 150 scientific works, including 17 monographs, 10 manuals and textbooks.

Suraganova S.K. was the holder of "The Best Teacher of 2006" grant, "The Best Teacher of the Year 2011", laureate of the "Pride of Eurasia 2008". She was awarded a breastplate of the Ministry of Education of the Republic of Kazakhstan "Honorary Worker of Education of the Republic of Kazakhstan", the state award "10-th anniversary of Astana", and also was awarded with a number of honorary letters of the Ministry of Education and Science of the Republic of Kazakhstan.

Since 2005, Sairan Kabdrakhmanovna headed the department "Tourism", in 2009 she opened a master's degree, and in 2010 she opened PhD doctorate in the specialty "Tourism".

Under the leadership of Suraganova S.K., 3 doctors and more than 20 candidates of economic sciences were trained, including 5 teachers of the Economics Faculty, as well as graduates.

Until the last days Sairan Kabdrakhmanovna retained tremendous performance. Despite her busy schedule, she always remained attentive and sympathetic person in relation to her many colleagues and students. She was not afraid to change, to keep up with the times and, at the same time, remained true to herself, her family and friends.

With Sairan Kabdrakhmanovna we have lost a great Person, Friend, Teacher.

The highest award for Suraganova will forever remain in unshakable authority of her works, a sincere love and fond memories of people who knew her.

будет ограничена рамками отдельной страны посещения.

Можно сделать вывод: чтобы преуспеть в туристской деятельности требуется профессиональный, основанный на потребностях клиента и выполнении требований законодательства подход к организации производства, продвижения и реализации туристского продукта.

Литература:

1. Винокуров Б.Л., Леонов В.А. Индустрия туризма: теоретические, методологические и практические аспекты. – Алматы: Экономика, 2015. – 145с.
2. Т. Устенова. Международный туризм и гостиничное хозяйство. – Астана: Эврика, 2016. – 198с.
3. Уваров В., Борисов К. Международные туристические организации. – М.: ИНФРА-М, 2014. – 317с.
4. Ходорков Л., Немоляева М. Международный туризм: вчера, сегодня, завтра. – М.: ИНФРА-М, 2016. – 200с.

THE ROLE OF INFORMATION TECHNOLOGIES IN TOURISM INDUSTRY: IMPACT AND GROWTH

Karatayev D. D., Dauletkeyeva A. S.

L.N.Gumilyov Eurasian National University, Astana, Republic of Kazakhstan

E-mail: alfiya_dauletkeyeva@mail.ru

With the changing trend in the human behavior, the industry of travel and tourism is developing itself in a way, so as to cater to the needs and likes of consumers belonging to various market segments. This has led the industry giants to create niche for them by being equipped to respond, or better still, take a proactive approach towards the demands of the customers.

One of the biggest challenges faced by this industry is in offering correct, accurate and localized information, while keeping in mind to maintain a cordial relationship with their clients. Their focus on establishing long term relationship with the tourists can be greatly boosted by IT and help the tourism operators in building long term relationship with the tourists. In fact, Computerized Reservations Systems (CRS) were among the first applications of IT worldwide. Their main usage is to store and retrieve information and conduct transactions related to travel-fare, reservations, and other activities. As a largely customer oriented sector, the focus of this industry is to provide services as well as correct information to the end users. The physical infrastructure, met with the service to be provided along with the correct information about the products or services brings in the integration which enables the suitability of individual needs [1].

Tourism is the movement of people outside their community. The motivations behind travel may vary from holidaying, leisure, conference, business, and visiting friends & relatives (VFR). Tourism industry is an component of other industries like transportation, accommodation, entertainment & recreation and includes intermediaries' like tour operators. From beginning to completion of the activity, "Tourism", requires the close and proper coordination of intermediaries like travel agents, transportation and accommodation providers. For fast, uninterrupted, clear and free flow of messages and information the most important medium is information technology.

Information Technology is defined as the collective term given to the most recent development in the mode (electronics) and machines (computers & communication technology) used for acquisition, processing, analysis, storage, retrieval, dissemination and application of information. Development of IT has revolutionized economies & enterprises. During the last decade the advancement in ITs has revolutionized the opportunities as they constantly increase computing speed, decreased equipment size, reduced software & hardware costs & improved the reliability.

Fusion of ITs provides unprecedented tools, which facilitate the creation of new industries and restructuring of existing industries [2].

Information technology has played a central role in the growth and development of the tourism industry. In the early years of mass global tourism (from 1950s to the 1970s), computer systems were used to support the internal functions of large operators in the transportation, hotel and food services sectors. Also Central Reservation Systems (CRSs) and Global Distribution Systems (GDSs).

Amadeus, Galileo, Worldspan and Abacus – were developed first by airlines and then by hotel companies to enable travel agencies (and other similar businesses) to access schedule and pricing information and to request reservation for clients. The success of CRSs and GDSs paved the way for the internet, enabling the travel and tourism industry to quickly exploit its latent strength. Today, travel and tourism industry is one of the most important users of internet technology, which has become one of the most significant communication tools for travelers as well as travel and tourism enterprises. Internet application and other technological innovations have influenced tourism in a variety of ways and resulted in fundamental changes in the industry structures and traveler behaviors. Tourism is an information-based business, the product is a “confidence good,” and a prior comprehensive assessment of its qualities is impossible. At the moment of decision making, only an abstract model of the product is available, based on information acquired through multiple channels, such as television, brochures, word-of-mouth, or the Web. Tourism products require information gathering on both the consumer and supply sides—and thus entail high information search costs. Such informational market imperfections lead to the establishment of comparably long information and value chains [3].

By using IT firms can develop & deliver the right product to the right customer, at the right price & place, without over depending on intermediaries. An example of the same can be seen as “CRIS” (Centralized Railway Information System - the Indian railways online booking portal). Indian Railway Catering and Tourism Corporation (IRCTC) has developed the online booking system to reduce the rush at reservation counters and to minimize the role of intermediaries. By using this facility one can book tickets from home by using internet. Approximately 1500 tickets are booked online every minute on IRCTC website. After this a new system of mobile booking facility made available. Now the passengers need not to carry physical tickets, if they have the same in the electronic form. Therefore, one major goal of a tourism information system must be to give the customer the possibility to buy tourism products online.

Need of Information Technology in Tourism

The importance of information technology in tourism, especially of World Wide Web, has increased tremendously over the past year and this trend will certainly continue. IT have facilitated business transaction in the industry by networking with trade partners, distribution of product services and providing information to consumers across the globe. IT spread throughout almost all aspects of tourism and related industry. IT is necessary not only in smoothly running the travel business but also for the development of the tourism product. At beginning for identifying and developing tourism site Geospatial Information Technologies are used. The integration of IT in destination marketing organization is an important key to success [4].

The World Economic Forum recently issued its annual Global Information Technology Report 2016, featuring the latest data on Networked Readiness Index, which assesses the factors, policies and institutions that enable a country to fully leverage information and communication technologies for increased competitiveness and well-being.

Three leaders of the rating from the previous year retained their positions – Singapore, Finland and Sweden. Kazakhstan holds the leading position among the Commonwealth of Independent States (CIS countries) and heads a regional rating.

According to the development of legislation in the field of ICT, Kazakhstan ranked 38th this year, which is 10 levels higher than in 2015. In comparison to the past year, the country went 15 positions up concerning internet access in schools, reaching the 41st place.

The time required and the number of procedures needed to start a business in the country indicators put Kazakhstan in the top 30 countries in the world. In comparison to 2015, the situation has positively changed and the country is currently ranked 26th and 22nd respectively [5].

ICT plays a critical role in acquiring information, processing of that information, as well as storing the information for further use. In such cases, information could be in the form of texts, numeric, pictorial or even vocal. Information technology has deep impact on the development of the economy and society. One of its major contribution lies with the increase in the supply of information to be shared with a larger audience. Secondly, IT helps in reducing the cost inculcated in the dissemination of knowledge. It has also reduced the inefficiencies pertaining to the spread of information. Thirdly IT has greatly helped in the reduction of barriers caused by distance and time.

This article discusses field related to tourism and various information technologies available to enhance the existing infrastructure of tourism industry. The technologies mentioned is mostly applicable in transport sector, accommodation sector, attraction sector. Using this, the present situation of tourism can be improved tremendously.

References:

1. Buhalis, D., Jafari, J., Werthner, H., Information Technology & the re-engineering of Tourism, Annals of Tourism Research, 24 (1), 1997, 245-248
2. https://www.academia.edu/6576030/Information_Technology_in_Tourism_Industry_What_More_Needed?auto=download
3. Roberto Daniele (2003), Information and Communication Technologies for Travel & Tourism LTSN Hospitality, Leisure, Sport & Tourism, March 2003, pp 1-19
4. Message of the President of the Republic of Kazakhstan - the leader of the nation N.A. Nazarbayev to the people of Kazakhstan. Strategy "Kazakhstan-2050": The new political course of the state. 12/14/2012
5. The National Program: "Digital Kazakhstan", 12 December, 2017.

ЦИФРОВАЯ ЭКОНОМИКА КАК НОВЫЙ ВЕКТОР РАЗВИТИЯ КАЗАХСТАНА

Маймурунова А.А.

Университет «Туран-Астана», г. Астана, Республика Казахстан

E-mail: akkma@mail.ru

Казахстан к 2025 году должен занять 30-е место в международном рейтинге конкурентоспособности. Казахстану за счет совместных усилий государства и бизнеса предстоит за 10 лет построить цифровой сектор как новую отрасль экономики. Основные направления цифровой трансформации: первое — это построение долгосрочных институтов инновационного развития для устойчивости процесса цифровизации, второе — обеспечение прагматичного старта программы, состоящего из конкретных проектов в реальном секторе. В качестве такого стартового маневра правительство выбрало стратегию ускоренной цифровизации 9 базовых отраслей. Особый упор делается на энергетическое сырье, АПК, промышленность, логистику и сектор информационных технологий. Тем самым решаются две основные поставленные задачи: во-первых, обеспечивается дополнительный импульс для технологической модернизации флагманских отраслей страны и, во-вторых, формируются условия для масштабного роста производительности труда.

Цифровая экономика должна расти темпами, значительно опережающими экономический рост в целом. Это позволит достигнуть стратегически важного показателя — создавать не менее трети экономического прироста ежегодно именно за счет секторов цифровой экономики.

В современном мире цифровые технологии играют все более важную роль в развитии экономики стран. Уже сегодня более 40 % населения планеты имеет доступ к Интернету, и почти в каждом 7 из 10 домохозяйств есть мобильный телефон.